

maar ook als men het percentage der kerkzoekers zoo hoog stelt, dan zijn er nog tweemaal meer lezers van kerkbode, dan kerkzoekers.

Nu worden in deze dagen van oorlog vele honderdduizenden Zondagsbladen aan de Duitsche soldaten in het veld gezonden. De meesten kunnen slechts zelden een godsdienstoefening bijwonen en daarom is een Zondagsblad aan vele "Feldgrauen" welkom.

Daarbij is het opmerkelijk, dat bijna alle Zondagsbladen een positief Christelijken inhoud hebben en den lezers stichtelijke lectuur bieden. Het aantal Zondagsbladen die de liberale of moderne richting volgen, is klein, en zij hebben een zeer beperkten lezerskring. Daarom kan men zeggen dat de Evangelische Zondagspers op positief Christelijk standpunt staat.

Ook blijkt het dat de Zondagsbladen in de dagen van oorlog goede diensten bewijzen. Er worden artikelen in opgenomen die handelen over de vraag, door de ongelooften zoo dikwijls in deze dagen gesteld, of men nog aan de liefde Gods gelooven kan, nu er zoovele slachtoffers vallen; of men nog gelooven kan dat er gebedsverhooring is, enz. Telkens wordt in deze bladen gewezen op de noodzakelijkheid van het houden van huisgodsdienstoefeningen, van het onderzoeken van Gods Woord, van het bezoeken van de kerk, van een Christelijke opvoeding der kinderen. Er wordt in deze bladen ook melding gemaakt van den arbeid der uitwendige en der inwendige zending, terwijl ook daarin beschrijvingen voorkomen van Christelijke persoonlijkheden tot sterkte van het geloof en om tot navolging te prikkelen. In het voorgaande jaar, waarin de reformatie werd herdacht, kon men in alle Zondagsbladen artikelen vinden waarin datgene wat een Luther voor de Kerk des Heeren geweest is, den volke werd voorgesteld, waardoor deze reformatie aan het Deutsche volk meer bekend en meer geliefd is geworden.

Zoo heeft de Kerk des Heeren in Duitschland door de Zondagspers een middel om invloed uit te oefenen op het volk. Wanneer er onder de Deutsche natie tekenen zijn, waaruit blijkt dat er nog een volk gevonden wordt, dat zijn knieën buigt voor den God van hemel en aarde, hetgeen vooral bij het begin van den oorlog uitkwam, — dan is het voor een groot deel middellijk te danken aan den invloed die van de Zondagsbladen uitging. Daarbij is het een verblijdend teken, dat de Zondagspers zich nog altijd uitbreidt. Een krachtige deus is daardoor voor de Kerk des Heeren geopend.

### Gemeenlijk Nieuws.

Broederlijke vredebond. Eenige leden van de Deutsche Broedergemeente hadden een oproeping gedaan tot stichting van een "broederlijke vredebond" die ten doel hebben zou om te zorgen, dat de band, die allen verenigt welke tot de "Brüder-unität" behooren, door den oorlog niet verscheurd wordt. De ondertekenaars van deze oproeping wilden natuurlijk haar ook in de organen der Engelsche en der beide Noord-Amerikaansche takken van de Broederunie plaatsen. Doch dat mocht hun niet gelukken. De Engelsche censor heeft de oproeping niet toegelaten. Verschillende pogingen langs onderscheidene wegen gedaan om de oproeping toch gedrukt te krijgen, mislukten. De redacteurs der verschillende bladen in de Vereenigde Staten hebben de oproeping wel ontvangen, doch zij antwoordden daarop, dat zij haar toch niet plaatsen konden.

Een vrouw tot predikant bevestigd. In Sept. 1917 werd te Londen in de kapel van het King-Weighhouse, waarin een Congregationalistische gemeente vergaderd, eene eigenaardige ceremonie voltrokken. Een bruidspaar, Clara Colman en Constantine Told, hadden aan de Universiteit van Londen en aan het Nonconformistisch College te Oxford gestudeerd. Bruid en bruidegom werden beiden in het predikant bevestigd en den volgende dag werd hun huwelijk op dezelfde plaats voltrokken. De gemeente die in King-Weighhouse saamkomt, is, gelijk vele Congregationalistische kerken van de moderne richting.

Uit Palestina. In het midden van Maart kwam uit Duitschland het bericht, dat de Proost van de Verlosserkerk te Jeruzalem, Dr. Jeremias, van geboorte uit Dresden, die vroeger te Dresden-Pieschen predikant geweest was, na de inname van Jeruzalem door de Engelsen, als gijscelaar naar de Turkisch-Egyptische grens gebracht is om daar geïnterneerd te worden. Een gelijk lot onderging in Palestina de directeur van het bekende Syrische weeshuis te Jeruzalem, de predikant Schneller. Drie zinnen de Engelsen ook in dit door hen bezette gebied te tegen de Deutsche zendelingen in de oorlogsjaren gebruikte methode voort. Zij duiden geen Deutsche zendelingen op het door hen veroverde terrein, al is het ook dat deze in hun missionairen arbeid zich in het gebied niet met politiek hebben ingelaten. Deze handelwijze is niet alleen hard tegenover verdienstelijke arbeiders op het Zendingsterrein, maar ook hoogst belemmerend voor de uitbreiding van het Koninkrijk Gods.

WINCKEL.

### Gerestoreerde Gezindheid.

#### Gerestoreerde Kerken.

BERGEM: Eestrum, Wijkkel en Balk, W. de Roos, cand. te Rinsumageest. — Stad a/t Haringvliet, G. Verrij, te Hellevoetsluis. — Rottewalle, U. Bawalda, te Schouwerzijl. — Witmarsum, C. J. Goslinga, te Molemaarsgraaf. — Wolsaardsdijk, Joh. Kwak, te Culemborg. — Waarder, R. de Jager, te Kamerik. — Tholen, W. Weener, te Vianen. — Gees (Dr.), J. Ubbels, cand. te Assen. — Nieuw-Vennep, V. van der Zee, te Westergeest.

AANGENOMEN: Esmorra en Allingawier, H. de Lange, te Raard.

REDANK: Werkendam (A), E. J. Wientjes, te Barneveld. — Hilard (Fr.), J. G. Feenstra, te Dirksborn. — Vreeswijk, W. van 't Sant, te Voorthuizen. — IJmuiden, G. H. A. van der Vegt, te Groningen. — Herwijnen, J. B. Jansen, te Zevenhuizen (Z.-H.). — Genemuiden, K. J. Schoemaker, te Heemse.

Zwolle. Woensdag 27 Maart nam De Gispel afscheid van onze gemeente, waarin hij ruim 11 jaren met zegen heeft gearbeid. Moge hij ook te Scheveuingen die zegen, liefde en waardeering ondervinden, die hem hier zoo ruimschoots ten deel viel.

#### Nederlandsch Hervormde Kerk.

BERGEM: Ridderkerk (toez.), G. Benes, te Delft. — Papendrecht, N. v. d. Snoek, te Ameide en Tienhoven. — Blaauwkapel, J. G. R. Langhout, te Den Bommel. — Nijkerkerken (toez.), B. C. Koolhaas, te Zuidland. — Bovensluis, J. J. Woldendorp, te Molkwerp.

AANGENOMEN: Koedijk, J. J. van Meurs, te Westzaan. — Tholen (toez.), D. van Lutterveld, te Driessum. — Oostervolde c.a. (Fr.) (toez.), B. ter Haar, cand. te Leeuwarden. — Garmen, H. Ewaldt, te Aalburg en Heesbeek. — Hartingen, W. A. P. F. L. Jörg, te Obergum (Gr.). — Jutphaas, P. C. de Groot, te Vroomshoop.

REDANK: Wadenoyen (toez.), G. J. G. de Bel, te Varen en Dalem. — Leerdam (toez.), J. Severijn, te Wilnis. — Elburg, P. Zandt, te Ede. — Moerkapelle, K. P. Datema, te Muiden.

De abonnements-kwitantien over het tweede kwartaal 1918, dat 1 April 11. aanving, zullen in den loop dezer maand worden aangeboden.

Onze abonnees, die ons steeds zoo getrouw hun postwissel zenden, verzoeken wij beleefd ons thans te willen doen toekomen de abonnementsgelden over bedoeld kwartaal, ten bedrage van f 1.20, aan het adres van

De Administratie van „De Heraut“, Amsterdam.

De abonnementsprijs van De Heraut is f 1.20 per kwartaal.

Na ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE.

Amsterdam, April 1918.

## Advertentiën.

Hedenavond omstreeks half zeven overleed in volle verzekerdheid des geloofs de Heer

ANDRIES R. ANNEMA  
Wedn. van TETTE M. POSTMA.  
in den ouderdom van 69 jaren.  
Namens de familie  
J. KAMPEN.  
Idskenhuisen, 22 Maart 1918.

Hedenavond omstreeks half zeven overleed na eene kortstondige ongesteldheid in volle verzekerdheid des geloofs onze Hooggeachte Broeder

A. R. ANNEMA,  
in den ouderdom van 69 jaren; oud-Ouderling der Ger. Gemeente alhier. Met liefde en toewijding heeft hij vele jaren der gemeente gediend; eerst als Diaken en later als Ouderling. Hij had vele gaven van den Heere ontvangen en die in den dienst zijner Heeren te besteden, was de lust van zijn hart.

Namens den Kerkeraad der Ger. Gem.  
Da. P. A. ZEILSTRA, Praesid.  
J. KAMPEN, Scriba.  
Idskenhuisen, 22 Maart 1918.

Heden is overleed in Jezus ontslapen, onze hartelijk geliefde Dochter en Zuster

JANSJE OBERMAN,  
in den ouderdom van ruim 32 jaar.  
Wed. P. G. OBERMAN—REINTEMA.  
Wed. Da. G. P. OBERMAN—BOERMA.  
Bolsward, M. OBERMAN.  
Arnhem, Wed. Mr. H. OKMA—OBERMAN.  
D. P. OBERMAN.  
E. F. OBERMAN—TUININGA.  
Bij Dokkum, 28 Maart 1918.

Heden overleed op het aller overwachts tot onze diepe droefheid onze geliefde Vader, Behuwd- en Grootvader

KORNELIS DINGEMANSE Az.,  
in den ouderdom van 79 jaar, in leven wethouder dezer gemeente.  
Sterke de Heere ons in deze beproeving.  
Uit aller naam,  
L. GESCHIERE.  
Grijpskerke, 2 April 1918.

Ondergetoekende betuigt bij dezen haren hartelijken dank aan allen, die haar bewijzen van deelneming hebben gegeven in het smartelijk verlies dat haar trof in het overlijden van haren echtgenoot Da. B. F. VAN MAAS.

Mevr. de Wed. B. F. VAN MAAS.

Apeldoorn, Maart 1918.

Voor de vele blijken van belangstelling onderhouden bij gelegenheid van onze 50-jarige Echtvereeniging betuigen wij onze hartelijken dank.

JOH. VAN BALEN  
en Echtgenoot.

Rozenburg, 28 Maart 1918.

Zooeven verschenen:

PORTRET

Prof. Dr. P. A. E. Sillevius Smitt

voorzien van handtekening,

f 1.25.

(Opgenomen in de bekende portretten-serie)

KUYPER—BAVINCK—PIERSON.

Uitgave W. TEN HAVE, Amsterdam.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,

Keizersgracht

No. 166,

AMSTERDAM.

FLAVIUS JOSEPHUS.

AL de werken van

FLAVIUS JOSEPHUS

in 2 groote deelen in leeren

banden; met vele kopergravures

Anno 1704.

Vervolg op

FLAVIUS JOSEPHUS

door JACOB BOSNAGE.

2 dito groote din in leeren

banden met vele kopergravures

Anno 1726.

Alles in zeer goeden staat.

Prijs der 4 din tezamen f 45.—.

Adres: „ZEELANDIA“

Za W. de Withstr., DEN HAAG.

Bij J. H. KOK te KAMPEN verscheen:

## DE WONDEREN VAN DEN ZALIGMAKER

Met een inleidend woord van Prof. Dr. H. BAVINCK

DOOR

DS. G. WIELENGA

Groot royaal formaat — 483 pag.

Prijs f 4.50 — In stempels f 5.50

Een rijke bron voor ieder, die deze belangrijke episoden uit het leven des Heilands zich veelzijdig en grondig wil zien toegelicht.

## GANZEVOORT'S Orgelhandel

Diezerstraat 116, Zwolle.

Zeer groote keuze. Vraag! s. v. p. ons

Standard Orgel.

Heerlijke muziek. — Prachtige kasten.

## SIMOONS & Co.

EFFECTEN

GRAVENSTRAAT 4

AMSTERDAM.

Bij J. H. KOK te Kampen is verscheen:

## DE VROUW

IN DE HEDENDAAGSCHE MAATSCHAPPIJ

DOOR

## Dr. H. BAVINCK

INHOUD: 1. Hersiening van het

Kiesrecht. 2. De vrouw in de Heilige

Schrift. 3. De vrouw in de Christen-

heid. 4. De vrouwenbeweging.

5. Het vrouwenverdrag. 6. De

Vrouw en het Burgerlijk Recht. 7.

De Vrouw en de arbeid. 8. De

Vrouw en het Beroep. 9. De Vrouw

en de Staat. 10. De Vrouw en de

Kerk. 11. De Opvoeding der Vrouw.

Prijs f 2.75 — Geb. f 3.40

zakkolijk is thans, dat ieder die de

gelegenheid heeft

en andere CONSUMPTIEWAREN

teelt.

U vrage daartoe mijn uitgebreide

PRISCAURANT van ochte en kiemkr.

Tuin- en Landbouwzaden aan. Voor

Kweekers speciale prijsaaurant.

Blijkt adres

Oranjewoud (Fr.) G. J. WOUDE.

## WED. JOHs. ALBERTS,

Tabak- en Sigarenmagazijn

„BILDRDIJK“,

Bilderdijkstraat 5, - Amsterdam.

Ruime sortering van goede merken in elken prijs.

ZONDAGS GESLOTEN.

## De Herant

VOOR DE

Gerestoreerde Kerken in Nederland.

Bureau: N. Z. VOORBURGWAL 59-60, Amsterdam.

ADVERTENTIE-PRIJS:

van 1-6 regels . . . . . f 1.20  
iedere regel meer . . . . . f 0.20

CONTRACTEN:

Bij contract voor het verbruik binnen één jaar van minstens:

500 regels . . . . . 16 cents per regel  
1000 „ . . . . . 14 „ „ „  
2000 „ . . . . . 12 „ „ „

# De Groninger Brandwaarborg - Maatschappij.

HOOFDKANTOOR  
GRONINGEN, O. Boteringestraat 72.

Speciale afdeeling voor H.H. Predikanten en Onderwijzers, voor Kerken en Scholen, alsmede voor leden van „Patrimonium“.

VERSCHEENEN en aan de intekenaren op de

Standaard-Serie.

als tweede nummer toegezonden:

## GODSLEIDING

DOOR

M. v. O.

Prijs ingenaaid f 1.80; gebonden f 2.25.

Uitgever van de

Standaard-Serie

is de heer W. TEN HAVE, Kalverstraat 154, Amsterdam.

Als eerste nummer in deze serie verscheen: HARTELEED, door LEONTINE VON WINTERFELD-PLATEN, terwijl als derde nummer ter perse gaat: DE IJZEREN RIDDER, van dezelfde schrijfster.

Hun, die zich op de

Standaard-Serie

wenschen te abonneren, wordt verzocht dit den Uitgever mede te deelen. Voor toezending van de elkaar opvolgende uitgaven, wordt dan direct na verschijning zorg gedragen. Iedere Boekhandelaar neemt voorts uwe bestelling gaarne in ontvangst.

De Directie van „De Standaard“

## Mr. GROSHEIDE

ACCOUNTANT

(INSTITUUTSLID)

AMSTERDAM

(SINGEL 303, T. 1233 N.)

Evangelisatiearbeid van de Ger. Kerken

in Noord-Brabant en Limburg.

Met hartelijken dank ontvangen in de maand

Maart:

Gerel. Kerk Zuidwolde (Dr.) f 7.55; idem

„Hertogenbosch f 7.55; id. Ulrum f 20; Coll.

id. Almkerk f 25.64; id. Andel f 19; id. Duse-

sen f 6.94; id. Glessen-Rijswijk f 5.94; id.

Meuwen f 5.35; id. Nieuwendijk f 32.51; id.

id. Sleuwijk f 47.84; id. Waardhuizen f 9.21;

id. Werkendam B f 4.68; idem Driewegen

f 4.39; id. Borselen f 7.49. Gevonden in de

collecte te Axel f 10; id. 2e maal f 10; id. te

Maastricht f 1; id. Werkendam A f 10; idem

Maastricht f 0.50; id. Leiden f 1.53; J. Veer-

maan, Zevenhoven f 1.50; A. K., Leiden, f 10;

Bosma, Rouveen, f 3.50; door J. G. Burgers

uit Groningen f 2.50; Zendingcomm. Rijswijk

(Z.-H.) f 2.50; id. Nieuwlande (Dr.) f 8.50;

id. Mannenv. Niezijl f 7.75; id. Tilburg f 10;

id. Gerel. Kerk Hoogkerk f 15. Jaarl. bijdrage

Drimmelen f 3; id. Peursum—Glessen Oudkerk

en Nieuwkerk f 20.25; id. Delfshaven f 10;

id. Rouveen f 6.50; id. Groningen f 8; idem

Niezijl f 7.75; id. Moerdijk f 13.90; id. Nieu-

wendijk (N. Br.) f 19.

Buise:

Jansje Knol, Werkendam f 1.25; id.

Met dringende aanbeveling:

Namens Deputaten,

P. NOMES, te Penn.

L. J. SCHALEKAMP, te Penn.

Fijnjaar, te Maart 1918.

Klundert,

## VERNIUWING ANTI-REV. PARTIJ.

ACTUEEL. (Bijna uitverkocht).

DS. H. KOFFYBERG.

Gij, Calvinisten . . . . . f 0.40

Opruiging? . . . . . f 0.35

De Internationale strakking van

het Calvinisme . . . . . f 0.90

DS. J. C. SIKKEL.

Heilige roeping (surake de Lei-

derswestie) . . . . . f 0.50

Leider en Leiding in de Anti-Rev.

partij door Mr. A. Anema, Dr.

H. Bavinck, Mr. P. A. Diepen-

horst, Mr. Th. Heemskerk en

Mr. S. de Vries Gz. . . . . f 0.75

Totaal f 2.90

Zoolang de voorraad strekt na ontv. v.

postw. met vermelding „Partijpakket“ voor

slechts f 1.50 franco door geheel Neder-

land door den uitgever

W. TEN HAVE, Amsterdam.

Ook door elken soliedien boekhandel te

betrekken.

Spaarbank

VOOR DE

Stad AMSTERDAM.

(Opgericht in 1848).

Hoofdbureau,

Singel 544—546.

Geopend:

ELKEN WERKDAG van des morgens half

10 tot des avonds 8 uur.

Bijbureaux:

Bloemgracht 33

Haarlemmerplein 4

Bilderdijkstraat 194

Centuurbaan 131

„Zeehuishuis“, Kadiksplein 8

Iste Van Swindenstraat 19.

Broederdestraat 103.

Geopend:

ELKEN WERKDAG des morgens van